

i denne Sag at have kunnet fremvise en saa stor Enighed i Udvalget om Sagen og lykønske Hinget til, at det kan gaa i Spidsen for denne Sags Vedtagelse for vort Vedkommende, og jeg vil haabe, at den Beslutning, som jeg ikke tvivler om vil blive fattet i Dag, maa blive efterfulgt af tilsvarende Beslutninger i de andre Riger, og at saaledes et Skridt kan blive gjort til nærmere Enhed mellem Nordens Folk paa et Omraade, med Hensyn til hvilket vi jo alle ere gode Enhedsnordboere.

Alberti: Hvad Betænkningen angaar, og hvad dermed nærmest staaer i Forbindelse, kan jeg aldeles henholde mig til den ærede Ordfører. Siden Betænkningen blev vedtagen, og siden Udvalget havde Konference derom med den høitærede Minister, har jeg faaet i Hænde den kongelige norske Proposition til Stortinget angaaende Guldmøntfodens Indførelse i Norge. Dette Værk er af betydeligt Omfang, og jeg skal ikke videre indlade mig paa noget Referat deraf. Jeg skal blot henlede Opmærksomheden paa den væsentlige Forskjel, som der er mellem det danske og det norske Pengevæsen, og som vil vedblive, efter at Møntkonventionen er antagen i alle tre skandinaviske Lande. Det er med Hensyn til Seddelvæsenet. Udvalget har kun berørt Seddelmassen i en liden Anmærkning, og dette er jo flet, fordi Nationalbanken her i Danmark har en særegen suveræn Myndighed i Henseende til Pengevæsenet, navnlig forsaavidt Seddelmassen angaar, og denne suveræne Magt, som ifølge Bankens Oktroi saaledes er undragen Regjeringen, har jo medført, at Møntkonventionen, forsaavidt den skal sættes i Værk i Danmark, kun angaar Mønt og ikke Sedler. Men dette er Noget, som er af væsentlig Betydning. I Norge bestemmer Regjeringen angaaende Seddelvæsenet. Nu mener jeg, at det er af stor Vigtighed, at Pengeomsætningen ordnes saaledes, at der omtrent er samme Slags Sedler i alle tre Riger. Om nu end den nye Møntfods Indførelse og Delingen i Dre er det Allerfortrængligste, saa er det dog aldeles afgjort, at den letteste Pengeomsætning fremdeles vil vedblive at være i Sedler. Jeg tror, at det tør forudsættes, at naar Møntenheden indtræder mellem de tre skandinaviske Riger, saa ville Sedlerne ogsaa komme til at gaa langt lettere i de tre Riger end hidtil, allerede af den Grund, at de hidtil have haft en noget forskjellig Møntenhed. Det er imidlertid af Vigtighed for Danmark ikke at blive oversvømmet af fremmede Sedler, thi Garantien for Sedlerne er ikke den samme i de to andre nordiske Riger som i Danmark, og det er endvidere af Vigtighed, at vi forsaavidt muligt blive frie for tydske Sedler. Denne Stilling kan efter min Mening kun opnaas derved, at Nationalbanken vedbliver at beholde ligesaa smaa Sedler som hidtil, altsaa ogsaa de nuværende Femdalersedler, der ere de mindste, og som ville komme til at gjælde for 10 Kroner. Jeg kan ikke forlange, at

den høitærede Minister i den Henseende skal give noget Tilfagn, efter som Nationalbanken staar udenfor Regjeringens Omraade; men ifølge de Uttringer, som saadt paa den nationaløkonomiske Forsamling i Sommer, kunde man vel frygte for, at Bankbestyrelsen vilde inddrage de mindre Sedler. Jeg vilde anse dette for at være en uheldig Begivenhed, og jeg tror, — som jeg allerede har sagt, — at der deraf vilde følge, at Danmark blev oversvømmet af fremmede Sedler. Man skal lægge Mærke til, at i den kongelige norske Proposition for Stortinget, hvori der indeholdes flere Lovforslag, findes der ogsaa et Udsat til Lov om Pengevæsenet. Dette Lovudkast svarer i alt Væsentligt til den Møntlov, som nu er forelagt her, men der siges deri, at Norges Banksedler paa Speciesmønt, saaledes som de nu ere, skulle snarest mulig ombyttes med Sedler lydende paa 1000, 500, 100, 50, 10 og 5 Kroner. Norge vil altsaa faae permanente Sedler af en meget mindre Størrelse end den, der nu gjælder i Danmark, ja, det siges endog i dette Lovudkast, at Banken indtil Udgangen af Mæret 1878 skal være berettiget til at udstede Sedler lydende paa 1 Krone, hvilket altsaa er en Seddel paa 3 Mk. dansk. Ved den nationaløkonomiske Kongres her i Byen blev det af kompetente Medlemmer, der have Indflydelse paa Banksedlernes Emanation, fremhævet som noget meget Forkert, at der var Genrigsdalersedler, og disse Sagmænd maa altsaa formene, at det er endnu galere, at det er Sedler paa 3 Mk. eller 1 Krone. Jeg bekjender mig til en helt anden Mening, og det er følgende, som jeg ikke vil tilbageholde her under disse Forhandlinger. Naar Sedlerne ere vel funderede — og det tror jeg, at de ere gjen nem den danske Nationalbank — saa vil det hverken kunne staae Staten eller Banken eller Menigmands Kredit, at der eksisterer smaa Sedler. Jeg tror tværtimod, at det vil være til stor Lettelse i Om sætningen. Det er jo en Kjendsgjerning, at hvor der eksisterer Sedler, ere de særdeles eftersøgte i Om sætningen, og naar den norske Regjering under sit Ansvar lader udstede Sedler lige ned til 3 Mk. — hvoraf dog vil blive præget færre, efter som dette kun skal gjælde indtil Udgangen af Mæret 1878 — samt Sedler paa 5 Kroner, saa forekommer det mig, at der er Mulighed for, at vi vilde faae et meget stort Antal norske Sedler her i Landet. Ligeledes tror jeg, at vi, dersom Nationalbanken indskrænker sin Seddelmasse eller ikke udsteder Sedler af omtrent samme Størrelse som de andre skandinaviske Riger, ogsaa vilde faae en stor Mængde svenske Sedler her i Landet, men disse Sedler turde være endnu mindre anbefalelige end de norske og tydske Sedler, efter som de stamme fra Banker, der ligge i Sverrigs forskjellige Provinser. Jeg fremhæver dette som et Moment, der efter mit Skjøn vil faae Betydning ved den nye Møntlovs Indtredelse. Jeg tvivler ikke om, at Nationalbankens